

Menighedsraadene, kan Kvinder faa Sæde, naar de blot melder sig i tilstrækkelig Mængde. Derfor

meld Dem!

Det sker ved; at De mellem den 1ste og 15de September nu indgiver til Deres Sognepræst en af Dem selv underskreven Begæring om at komme med paa Valglisten. Om De er Medlem af en Valgmenighed eller paa anden Maade Sognebaandsløser gør intet; De har alligevel Valgret i Sognet, hvor De bor og kun der. Har De ikke Lyst eller Mod til selv at affatte Begæringen, saa henvend Dem til Præsten; han vil da levere Dem en trykt Blanket eller give Dem Anvisning paa, hvor De kan hente den, og saa har De blot at udfylde den og aflevere den igen inden 15. Septbr. I denne Begæring skal De anføre, naar De er født og døbt, at De er Medlem af Folkekirken og agter at bevare Deres Ret og Pligt som saadan, samt at De slutter Dem til den og den Menighed indenfor denne, og endvidere hvor længe De har boet i Sognet. Nogen Attest for, at det forholder sig rigtigt, hvad De anfører, behøver De ikke at fremskaffe eller vedlægge, i alt Fald ikke endnu. Vent først og se om Valgbestyrelsen (d. v. s. Præsten og 2 af ham tilkaldte Menighedsmedlemmer) forlanger det; saa er det i alt Fald tids nok. Valgbestyrelsen kan forlange forevist Deres Daabsattest, Bevis for, hvor længe De har boet i Sognet og for at De, hvis De er straffet for en vanærende Handling, siden har faaet Æresoprejsning, medmindre denne i Følge Loven af 13. April 1894 er overflødig. Derimod kan den ikke afkræve Dem Bevis for, at De ikke har ført det ovennævnte forargerlige Levned, thi det er kun, hvor dette er vitterligt, d. v. s.: givet paa Forhaand, at De kan udelukkes, og saa vil Modbevis jo næppe hjælpe Dem. Naar De har indgivet Deres Begæring og siden intet hørt fra Valgbestyrelsen, saa pas dog paa og se efter i den første Halvdel af Oktober; thi da skal Valglisten fremlægges til Eftersyn. Skulde De saa alligevel være udeladt, saa kan De klage til Biskoppen (inden 15. Novbr.). Selve Valget foregaar i den sidste Halvdel af December.

Til Slutning kun dette: Nu har vi i en Aarrække kæmpet for at skaffe Kvinderne deres naturlige Ret til at vælge og vælges ved de kommunale Valg. Det vil komme frem igen efter al Sandsynlighed i den forestaaende Samling. Vær vis paa, at det da vil faa Betydning, i hvilket Omfang Kvinderne nu ved Valgene til Menighedsraadene har vist, at De forstaar at sætte Pris paa den Slags Rettigheder.

Derfor

meld Dem!

København, d. 20. August 1903.

Svend Høgsbro.

Dansk Kvindesamfunds Fællesmøde i Rønne

den 9. og 10. August 1903.

(Sluttet).

Kredsene Beretninger.

Aalborg.

Medlemsantallet er, skønt der gives nogle ustadige Medlemmer, dog stadigt stigende, nemlig 102 mod 100 i Fjor. Vi har et hyggeligt Lokale, hvor Medlemmerne som Regel samles 2 Gange i hver Vintermaaned, til Oplæsning, musikalsk Underholdning eller Foredrag, saaledes Frk. Eline Begtrup om Dronning Isabella og Frk. H. Berg om Kvindebevægelsen i det 20. Aarhundrede.

Aarhus

har afholdt en Del Sammenkomster i kvindelig Læseforening, dels selskabelige og dels oplysende. Foredragsholderne har været: Skuespiller Hejlesen, Pastor Knudsen, cand. mag. S. Trier, Sceneinstruktør Neergaard og Frk. Helsted Petersen samt Frk. cand. mag. H. Berg. Læseforeningen og Klubben opretholdes til Dels ved Indtægterne fra Fæstekontoret. 93 Medlemmer.

Hjørring

stiftede sin Kreds den 26. Marts efter et Foredrag af Frk. Berg og har nu 43 Medlemmer. Medlemmerne mødes i Odd Fellow-Logens Lokaler. Tre Foredrag er holdt af Pastor Kristensen om det gamle Testaments Kvinder, af cand. med. Kruse om det menneskelige Øje og af Frk. Malling om Kvindesagen. Der er indgivet Andragende til Skolekommissionen om Indførelse af den schallenfeldtske Metode i Realskolen og om et Skolekøkken i Kommuneskolen; det første er bevilget.

Horsens

tæller 152 Medlemmer. Frk. Begtrup har holdt Foredrag 7 Steder i Novbr. Maaned. Husholdningsundervisningen har været til megen Glæde. Den afholdtes i 8 Kredse, i Horsens By og i dens Omegn; Deltageres Antal var i alt 500. Næste Vinter skal den være i 5 Maaneder mod 4 i Aar; desuden er der anmeldt 8 nye Kredse, til hvilke der er ansøgt om Lærerinde. Aftenundervisningen i Horsens er fortsat paa sædvanlig Maade. Et uerstatteligt Tab har Kredsen lidt ved gamle Pastor Konradsens Død.

København.

Hvad denne Kreds angaar, da fremlagde Formanden, Frk. Anne Bruun en samlet Oversigt over de Sager, som i Aarets Løb har været fremme i Kredsen. Men da disse Sager stadig er bleven omtalt her i Bladet efterhaanden som de fremkom, vil vi ikke trætte Læserne med en Gentagelse deraf. Kredsens Medlemsantal er 447.

Den ny Lemvig Kreds

har 41 Medlemmer.

Middelfart

er saa nylig dannet, at den ingen Beretning har sendt endnu. Medlemsantallet er 38.

Odder

har 61 Medlemmer. Har haft en Del Sammenkomster for mellem 30—40 unge Piger foruden de sædvanlige Kredsmøder.

Odense

holder Møde 1ste Onsdag i hver Maaned. I Oktober begyndte Aftenskolen med 106 Elever, sluttede først i Marts med 86; Lærerne tilbyder sig selv, uagtet de er ulønnede. Foredrag og Oplæsning er holdt af Fru Zimsen, Frk. Schmidt, Fru Søgaard, Frk. Brandt og Fru Eilersgaard. Styrelsen genvalgte i Juni med Undtagelse af Frk. Haagerup, der ikke ønskede Genvalg. I Stedet valgtes Frk. Andersen. 41 Medlemmer.

Ringkøbing

har haft flere fornøjelige Sammenkomster. Amtsfuldægtig Nielsen talte i November om Loven af 1899, Formueforholdet mellem Ægtefæller. Næste Møde indledede Fru Stampe-Feddersen en Diskussion om samme Emne. I Februar talte Dr. Holst om Kvinders Valgret. En Dilettantforestilling til Fordel for uformuende Kvinders Uddannelse gav et Overskud af 362 Kr. 90 Øre. 2 unge Piger fra Kredsen fik Hjælp, den ene til at komme paa Horsens Hvildeskole, den anden til at uddanne sig som Fagskolelærerinde. Kursus har været afholdt i Husøkonomi og Skræddersyning. Ligeledes har man holdt Aftenskole for Piger af den tjenende Klasse; 20—30 har søgt den.

Kredsen har nu 138 Medlemmer.

Ry

har 39 Medlemmer. Foredrag af Frk. Berg og Højskoleforstander Helge Hostrup. Kredsen samles 1 Gang om Maaneden og har taget Arbejdet for at skaffe et Kapel ved Ry Station op.

Rønne

har forøget sit Medlemsantal til 54.

Sorø

tæller 80 Medlemmer. Vi har ikke afholdt Møder med fremmede Foredragsholdere.

Derimod har vi taget Spørgsmaalet op til Forhandling: Om Huslodder for Kvinder.

Sagen er jo nemlig den, at der paa Landet findes mange, lidt ældre, enligstillede Kvinder, der i en Aarrække har arbejdet for andre, og som staar uden sorgfrit Udkomme. Disse Kvinder trænger til et Hjem, et Hjem, som de selvfølgelig skal opretholde gennem Arbejde, men et Hjem, som de ikke kan komme i Besiddelse af, simpelthen fordi de mangler Kapital.

Disse Kvinder burde selvfølgelig have Ret til at erhverve et Hjem paa lempelige Vilkaar ligesom Mændene.

Loven af 24. Marts 1899 hjemler jo nemlig enhver Landarbejder, der er 25 Aar og ellers opfylder visse stillede Betingelser, Ret til at faa som Laan af Staten $\frac{9}{10}$ af, hvad en mindre Landejendom vil koste. Denne Lovs Gode er Kvinderne udelukkede fra — men Loven skal heldigvis revideres i næste Rigsdagssamling og vi haaber da, at der vil blive taget Hensyn til følgende Resolution, som blev vedtaget paa Mødet i Sorø den 28. Marts 1903:

„Forsamlingen henstiller til Lovgivningsmagten, at Loven om Jordlodder til Landarbejdere, naar den skal revideres, maa blive ændret saaledes, at Kvinder faar Adgang til Huslodder paa samme Betingelser som Mænd.“

Af Interesse for Sagen har for Resten en større Arbejdsgiver paa Sjælland tilbuddt Hus og Jord paa de ønskede lempelige Vilkaar, for at et Forsøg kunde blive foretaget.

Svendborg.

Kredsen tæller 164 Medlemmer. — Kredsen afholdt i Juni 1902 en Basar, hvis Overskud, 1221 Kr. 7 Øre, anvendes til at bestride Udgifterne ved en fattig ung Piges Uddannelse paa Horsens Kvinde-seminarium.

Foreningen har endvidere støttet et mangeaarigt, sygt Medlem med 50 Kr. og et andet sygt Medlem med 25 Kr. En Kunstmaler forærede Foreningen et lille Maleri til Bortlodning indenfor denne. Det indbragte 50 Kr., som blev sendt til Jul til en fattig Enke, der sad ene med 4 Børn.

Sidste Vinter afholdt Foreningen sin aarlige Dilettantkomedie, der snart hører til de Vinterglæder, som Svendborgerne gør Regning paa. Ved den første Forestilling indkom 177 Kr. 8 Ø., hvoraf 100 Kr. anvendtes til at støtte en ung Pige, der læser til Eksamen paa Winters Seminarium i Silkeborg.

Paa Opfordring fra Foreningen „Børnenes Vel“, hvis Formand er Svendborgs Borgmester, gentog vi Dilettantforestillingen, og Overskudet anvendtes til de ulykkeligt stillede Børn, som denne lokale Forening tager sig af. Der indkom 266 Kr.

En ung Pige, der i Juli tog Præliminæreksamen med 113 $\frac{2}{3}$ Points, har Foreningen givet Bøger, Eksamensgebyr samt Rejse til København og Ophold paa en Klinik for at behandles for en Svælg- og Næsesygdom.

Foreningen har holdt Møde hveranden Mandag Aften i Vinter paa Højskolehjemmet. Naar der ingen fremmede Talere har været, har nogle af Foreningens Medlemmer læst op.

Af fremmede Foredragsholdere har vi haft Frk. Helene Berg, Husmand Sørensen-Tomaskjær, Højskolelærer Ebberup og Cand. mag. Bierring, der holdt Foredrag om Bellmann og foretog hans Sange.

Oplæsning er holdt af Kasserer Meyer og Skuespillerinde Frk. Helsted Petersen.

Sygekassen tæller nu 70 Medlemmer. Dens aktive Virksomhed tænkes paabegyndt den 1. Januar 1904.

* * *

Fru Jutta Møller meddeler, at „Kristeligt Dagbl.“ for Fremtiden vil holde en Spalte med Overskrift „Kvindebevægelsen“, og giver nogle gode Raad om Arbejdet i Kredsene, særlig fremhæver hun, at der bør arbejdes med Hensyn til Menighedsraadene.

Fru Berg-Nielsen foreslaar, at man anmoder Professor Orlík om at faa Undervisning om Alkohol indført paa Statens Kursus for Lærere i Avgust Maaned.

Frk. Anne Brun yder Sorøkredsen sin Anerkendelse, fordi den har taget Sagen om Huslodderne op, men efter Lovene kan ingen Kreds henvende sig til Myndighederne paa egen Haand, men kun gennem Fællesstyrelsen.

Frk. Lavridsen. Sorø, indrømmer Berettigelse af Anken og haaber, at Fællesstyrelsen vil tage sig af Sagen; men det skal ske i Aar, da Loven skal revideres i den kommende Samling.

Det vedtoges end, at Fællesstyrelsen faar Paalæg om at tage Sagen op.

Regnskabet, som har været trykt her i Bladet, aflægges.

Eftermiddagsmødet.

Fru Birgitte Berg-Nielsen aflægger Beretning om Dansk Kvindesamfunds praktiske Kursus omfattende Haandgørring og Husgerning, for hvilke Københavnerkredsen allerede i længere Tid har virket.

Fru Berg-N. foreslaar Indgivelse af et Andragende til Indenrigsministeriet om 1500 Kr. aarlig i 3 Aar til Uddannelse af Lærerinder i Haandgørring hos Frk. Marie Steffensen. Man tør gøre det, thi denne Gerning har allerede gaaet sin Prøve og har smukke Resultater at henvise til i de Kredse, hvor Frk. Steffensen personlig har virket.

Forslaget vedtoges uden Debat.

Andrædes med Forslag Nr. 2, gaaende ud paa at erhverve D. Kv. S.'s Tilslutning til et Andragende til Landbrugsmi-nisteriet om en Bevilling paa 2000 Kr. aarlig i 3 Aar til Paabegyndelse af Vandrekursus i Husgerning for Husmødre i By og paa Land. Her fik vi en ret livlig Debat med Fru Berg-N. og Frk. Lauridsen fra Sorø som Hovedtalere og mange andre (deriblandt Folketingsmedlemme Hr. Blem og Ingvar Jensen) med større og mindre Bidrag, saa Sagen blev alsidig belyst.

Frk. Lauridsen, der som bekendt virker ved billige Husholdningsskoler med Lærerinder uddannede paa Sorø Husholdningsskole, frygtede nærmest, at det foreslaaede Andragende kunde virke forstyrrende paa den Interesse, Regering og Rigsdag allerede var begyndt at vise Aftenskolerne. Denne Frygt mentes dog at være ugrundet, idet saadanne praktiske Sager, der tilmed angaar den vigtige Husøkonomi, altid vil kunne være vis paa at fange den almene Interesse. Der skulde undervises i Madlavning, Ernæringslære, Husholdningskemi og Regnskabsførelse, og samtidig skulde man, som i Skolekøkkenerne, lade Husmødrene praktisk indøve sig i Madlavning. Med hveranden Dags Undervisning vilde Kursuset være 3 Maaneder, med Undervisning hver Dag i 6 Uger. I Løbet af den Tid kunde ikke lidet læres, da man jo kom til at arbejde med Mennesker, hos hvem man maatte forudsætte baade Lyst og Arbejdsevne. Det vanskeligste var at skaffe Lærerinderne; men netop i Øjeblikket var man saa heldig at have to, der var uddannede paa Landbohøjskolen. Man maatte da gribe til, og ved selv at gøre noget for at sætte det første Vandrekøkken med 4 Komfurer i Gang (hvortil vilde behøves 4 a 600 Kr.) vise Ministeriet sin Tiltro til Sagen. De gifte er nu en Gang bundne til Hjemmet og har hverken Raad eller Tid til at drage ud for at lære den saare vigtige Kunst, hvorpaa saa meget i et Hjem beror, og som dog de fleste har altfor lidt Indsigt i. Det gælder da at komme til dem og at bøde paa Skaderne, saa at den næste Slægt kan faa lykkeligere Kaar end den nuværende. — Fru Jutta Møller, vor altid offervillige Formand, tegnede sig straks for 100 Kr. (i Løbet af Aftenen indkom i Bidrag fra 1—5 Kroner henvend det andet Hundrede), og Stemningen vendte sig stedse mere til Gunst for Forslaget, idet man indsaa, at Vandrekøkkenerne vilde komme til at danne et Mellemlid mellem de billige Aftenhusholdningsskoler og en mere udvidet Husholdningsundervisning, ja forhaabentlig, som Frk. Eline Hansen ytrede, blive Begyndelsen til Amtsskoler i Husøkonomi over det hele Land.

Forslag Nr. 2 vedtoges da enstemmig, ligesom „Dansk Kvindesamfund“ erklærede sig villig til at optage den nye Virksomhed som et Led i sin Gerning.

Nogle fra Kredsene fremlagde Lovændringer enedes man om at henvise til Fællesstyrelsens Overvejelse og saa først bringe dem til Afstemning ved næste Aars Fællesmøde.

* * *

Frk. Eline Hansens Forslag om at forandre den Frist, inden for hvilken Forslag til det aarlige Fællesmøde skal indsendes, fra 14 Dage til 3 Uger, vedtoges.

* * *

Et Forslag fra „Dansk Kvinderaad“ henvistes sammen med Lovændringerne til Fællesstyrelsens Overvejelse.

* * *

Et Forslag fra Fru Bondegaard, Svendborg, om, ved et 10 Øres Bidrag fra hvert Medlem at støtte Valgagita-